

บทบรรณาธิการ

วารสารวารสารการเมืองและสังคม

ในแต่ละช่วงเวลา บทบาทขององค์ความรู้ได้จำกัดอยู่เพียงการบันทึกหรือถ่ายทอด แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงพลวัตของสังคม และข้อถกเถียงเชิงวิพากษ์ที่มีต่อโครงสร้างอำนาจ วัฒนธรรม และการเมืองในทุกกระดับ *วารสารวารสารการเมืองและสังคม* จึงได้คัดสรรบทความหลากหลายที่ขยายขอบเขตความเข้าใจต่อปรากฏการณ์สำคัญในสังคมไทยและนานาชาติ

บทความแรกโดย อาณานิธิ ศรีสุวรรณ ว่าด้วย **ความเคลื่อนไหวของสื่อสิ่งพิมพ์มุสลิมและสื่อสิ่งพิมพ์นำเสนอเรื่องศาสนาอิสลามในสังคมไทย** ระหว่างทศวรรษ 2450–2490 ช่วยเปิดประตูสู่ประวัติศาสตร์สื่อที่ยังไม่ค่อยได้รับการสำรวจอย่างเป็นระบบ โดยชี้ให้เห็นว่า สื่อสิ่งพิมพ์มิใช่เพียงเครื่องมือในการเผยแพร่ศาสนา แต่ยังเป็นพื้นที่ต่อรองความรู้ อัตลักษณ์ และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนผ่าน

ต่อมา บทความเรื่อง **“เรื่องจริงยังต้องแต่ง” วรรณศิลป์ของการนำเสนอข้อเท็จจริง** โดย อามานี อาบูดอแล ได้สำรวจพรมแดนระหว่าง “ศิลป์” และ “ศาสตร์” ในการสื่อสารสารคดี โดยเฉพาะการสะท้อนประเด็นชายแดนใต้ ผ่านการวิเคราะห์เทคนิคการเขียนที่หยิบยืมข้อเท็จจริงมาสร้างเป็นเรื่องเล่าอันเปี่ยมด้วยพลัง นำไปสู่คำถามต่อความจริงในฐานะสิ่งที่ต้องถูก “เรียบเรียง” มิใช่เพียง “รายงาน”

ข้ามพรมแดนไปสู่ภูมิรัฐศาสตร์ บทความของ Thapiporn Suporn เรื่อง **The Forgotten Bombs: America’s Secret Nuclear Deployment in the Philippines During the Cold War** เสนอการอ่านความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกา–ฟิลิปปินส์ ผ่านกรอบแนวคิดวัฒนธรรมทางยุทธศาสตร์ โดยชี้ให้เห็นการประนีประนอมต่ออธิปไตยของชาติในนามของความมั่นคงทางยุทธศาสตร์ ซึ่งช่วยขยายข้อถกเถียงในประเด็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในระดับนโยบายสาธารณะ บทความของอริศ หัสมา และคณะ ว่าด้วย **การจัดการชะกาดเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน** นำเสนอกรณีศึกษาที่เชื่อมโยงศาสนา เศรษฐกิจ และโครงสร้างชุมชนมุสลิมในจังหวัดปัตตานีอย่างมีนัยสำคัญ โดยชี้ให้เห็นถึง “ชะกาด” ในฐานะกลไกทางศาสนาที่สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนมุสลิม

บทความนี้เสนอให้ตระหนักว่า การสถาปนาความรู้ด้านชะกาดในฐานะนโยบายสาธารณะ ไม่อาจจำกัดอยู่เพียงการอธิบายหลักศาสนา แต่ต้องแปรเปลี่ยนเป็นรูปธรรมที่สามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงได้จริงท่ามกลางบริบทของระบบเศรษฐกิจทุนนิยมที่มักขัดแย้งกับหลักแห่งการแบ่งปันตามคำสอนของอิสลามอย่างลึกซึ้ง

สุดท้าย บทความของอัจฉริยา สายศิลป์ เรื่อง **นโยบายชายแดนของไทยท่ามกลางวิกฤตการณ์ข้ามแดนจากเมียนมา** เสนอการวิเคราะห์นโยบายที่ยังให้น้ำหนักกับความมั่นคงของรัฐมากกว่าสิทธิมนุษยชน พร้อมเสนอข้อเปรียบเทียบเชิงนโยบายและบทบาทของภาคประชาสังคมที่ควรถูกยกระดับให้เป็นหุ้นส่วนเชิงนโยบายอย่างจริงจัง

บทความทั้ง 5 เรื่องในฉบับนี้ แม้จะต่างหัวข้อและวิธีวิทยา หากแต่ล้วนตั้งอยู่บนรากฐานร่วมกันคือ ความมุ่งมั่นในการเข้าใจสังคมอย่างลุ่มลึก ทั้งในเชิงโครงสร้าง ปฏิบัติการ และความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในบริบทที่แตกต่าง วารสารวาระทางสังคมและการเมือง ขอขอบคุณผู้เขียนทุกท่าน ที่ร่วมกันสานต่อบทสนทนาทางวิชาการให้ดำเนินต่อไปในท่ามกลางโลกที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ด้วยมิตรภาพ

รองศาสตราจารย์เอกรินทร์ ต่วนศิริ

บรรณาธิการ